

levende ægtefælles samtykke har mulighed for at erhverve aktiver, der har en særlig erindringsværdi for særlivs-arvingen. En fælles livsarving arver derimod ved den længstlevende ægtefælles død og får på dette tidspunkt mulighed for at overtage boets aktiver til vurderingsbeløbet i det omfang, aktiverne stadig er i behold, og ægtefællen ikke har testeret over disse. En tilsvarende retsstilling opnår en særlivsarving efter den førstafdøde ægtefælle ikke, medmindre ægtefællerne i et fælles testamente har bestemt, at særlivsarvingen skal arve længstlevende.

Udvalget finder, at dette ikke er rimeligt i forhold til en særlivsarving efter den førstafdøde ægtefælle og foreslår derfor, at en særlivsarving efter den førstafdøde ægtefælle skal have ret til at overtage et aktiv mod at betale vurderingsprisen kontant til boet, hvis aktivet har en særlig erindringsværdi for den pågældende. Dette skal dog ikke gælde aktiver, der er omfattet af ægtefællens forlodsret, dvs. retten til forlods at udtage genstande, som udelukkende tjener til den pågældendes personlige brug eller mindreårige børns brug og som ægtefællen derfor altid kan udtage af boet, jf. den gældende arvelovs § 7 a. I det omfang der er tale om et fællesejektiv, skal den længstlevende ægtefælle endvidere have fortrinsret til at overtage en fast ejendom eller andelsbolig, der har tjent til familiens bolig, eller hvortil ægtefællernes eller den længstlevende ægtefælles virksomhed er knyttet. Tilsvarende skal gælde for indbo i det fælles hjem, den længstlevende ægtefælles arbejdsredskaber og et motorkøretøj, der har været anvendt af den længstlevende ægtefælle.

I lyset af den foreslåede forhøjelse af beløbsgrænsen for ret til suppleringsarv er der efter udvalgets opfattelse ikke behov for at bevare arvelovens § 7 b, stk. 1, hvorefter den længstlevende ægtefælle i tilfælde, hvor boet er af ringe værdi, kan udtage bohavet, arbejdsredskaber og andet løsøre i det omfang, det skønnes nødvendigt, for at den længstlevende kan opretholde hjemmet eller sit erhverv. Reglen har i dag kun betydning, hvis værdien af det, der ønskes udtaget, overstiger 200.000 kr., og anvendes derfor kun i meget ringe omfang. Efter en forhøjelse af grænsen for ægtefællens ret til suppleringsarv til 500.000 kr. vil reglen være uden praktisk betydning.

Derimod foreslår udvalget, at arvelovens § 7 a opretholdes. Efter denne regel kan den længstlevende ægtefælle forlods udtage genstande, som udelukkende tjener til den pågældendes eller børnenes personlige brug, for så vidt deres værdi ikke står i misforhold til ægtefællernes formueforhold. Reglen gælder i alle boer uanset størrelse og bliver således ikke overflø-

diggjort ved forhøjelsen af beløbsgrænsen for ægtefællens udtagesret.

På baggrund af den foreslåede forhøjelse af beløbsgrænsen for ret til suppleringsarv og af hensyn til afklaring af formueforholdene i boet foreslår udvalget endvidere, at der fremover skal indrykkes proklama inden udleveringen af boet til ægtefællen. Dette forudsætter en ændring af dødsboskifteloven.

Der henvises til betænkningen s. 60-66 og 125.

3.2.4. *Ægtefællens adgang til overtagelse efter vurdering*

Udvalget foreslår, at ægtefællens stærke retsstilling i relation til retten til overtagelse efter vurdering af fællesejemidler i boet efter den førstafdøde opretholdes. Ægtefællen bør således også fremover have fortrinsret til at overtage aktiver for sin bos- og arvelod. Som noget nyt foreslås fortrinsretten dog begrænset i det omfang, der er tale om et aktiv, der har en særlig erindringsværdi for en særlivsarving efter den førstafdøde ægtefælle. Som det er tilfældet efter de gældende regler, bør ægtefællen også fremover have fortrinsret til fællesejektiv, der overstiger værdien af bos- og arvelodden mod at betale det overskydende beløb kontant til de øvrige arvinger.

Udvalget foreslår endvidere, at den længstlevende ægtefælles adgang til overtagelse efter vurdering inden for sin arvelod af afdødes fuldstændige særeje opretholdes. Ægtefællen bør som hidtil have fortrinsret i konkurrence med andre arvinger. Som noget nyt bør fortrinsretten også i disse tilfælde være begrænset i det omfang, der er tale om et aktiv, der har en særlig erindringsværdi for en særlivsarving efter den førstafdøde, medmindre aktivet er omfattet af ægtefællens ret til forlods at udtage genstande til personlig brug eller børnenes brug.

Efter gældende ret har en ægtefælle overtagelsesret, men ikke udløsningsret, til et aktiv, der er fuldstændigt særeje i boet, jf. den gældende arvelovs § 24 c. Det gælder også i tilfælde, hvor ægtefællen ejer aktivet i sameje med boet. I overensstemmelse med udvalgets forslag til regler om slægtnings adgang til overtagelse efter vurdering af et aktiv, der ejes i sameje med afdøde, foreslår udvalget, at en ægtefælle, der ejer en andel af et aktiv i sameje med boet, skal have fortrinsret til for sin arvelod at overtage boets andel til vurderingsprisen mod at udbetale et overskydende beløb kontant til boet, når samejeaktivet er fuldstændigt særeje i boet. Fortrinsretten begrænses dog i det omfang, der er tale om et aktiv, der har en særlig erindringsværdi for en særlivsarving efter den førstafdøde. Der er ikke behov for en tilsvarende regel for så